OVERZICHT ACTIES IBP Versterking VTH en voortgang november 2022

In onderstaand overzicht zijn de verschillende acties en de behaalde resultaten/voortgang weergegeven. In een aantal gevallen is de planning, als gevolg van opstarten IBP Q3 2022, iets verschoven. De nieuwe planning is tevens weergegeven.

Toelichting gehanteerde kleuren:

Legenda	
	Loopt op schema of gereed (√)
	Kent enige vertraging
	knelpunt
	gepland

	Aanbeveling	**Pijler IBP**	**Actie**	**Planning**	**Voortgang**	**toelichting**	**Aangepaste planning n.a.v. pijlerplannen**
1	Verhogen ondergrens omgevingsdiensten	**1**	Formuleren landelijke uniforme criteria voor effectieve en efficiënte omgevingsdiensten die voldoende massa hebben om hun huidige èn toekomstige taken uit te voeren. Meegenomen worden de verplichte taken en de zogenaamde plustaken.	Q4 2022		Formuleren criteria is gestart.	
			Op basis van deze criteria wordt bepaald wat de ondergrens voor de omvang van een omgevingsdienst is. Daaruit volgt of aangesloten wordt bij de systematiek van de veiligheidsregio's (van 29 naar 23 omgevingsdiensten) of dat een andere vorm van fusering meer voor de hand ligt.	Q4 2022		De termijn om zowel de gedachtenvorming als de besluitvorming over dit complexe en bestuurlijk gevoelige onderwerp te realiseren, bleek te kort te zijn. Daarom heeft het pijlerteam een notitie opgesteld waarover een uitspraak wordt gevraagd van het bestuurlijk overleg. In de stuurgroep van 15/11 en bestuurlijk overleg 24/11 wordt deze notitie voorgelegd. Aan de hand van de besluitvorming wordt een afwegingskader opgesteld over de robuustheid omgevingsdiensten (Q1/Q2 2023). Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q1/Q2 2023
			Uitvoering gemaakte afspraken (o.a. ook aanpassing wetgeving).	Start in 2023		Realisatieplannen in 2023 en implementatie Q4 2023 / 2024 Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	2023 en Q4 2023/2024
2	Verbetering kwaliteit omgevingsdiensten	**1**	Vaststellen van landelijke uniforme minimum kwaliteitscriteria voor de kritische massa van omgevingsdiensten.	Q3/4 2022		De termijn om zowel de gedachtenvorming als de besluitvorming over dit complexe en bestuurlijk gevoelige onderwerp te realiseren, bleek te kort te zijn. Daarom heeft het pijlerteam een notitie opgesteld waarover een uitspraak wordt gevraagd van het bestuurlijk overleg. In de stuurgroep van 15/11 en bestuurlijk overleg 24/11 wordt deze notitie voorgelegd. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q2 2023
			Vaststellen van een kader voor regionale finetuning, boven op de landelijke uniforme minimum kwaliteitscriteria.	Q1/2 2023			Q3 2023
			Doorvoeren van de afgesproken landelijke uniforme minimum kwaliteitscriteria voor de kritische massa binnen de omgevingsdiensten.	Start Q3 2023			
3	Strafrechtelijke handhaving en vervolging	**2**	Meer prioriteit aanpak milieucriminaliteit bij de politie door opname in de Veiligheidsagenda.	Q4 2022			
			Meer prioriteit aanpak milieucriminaliteit bij Openbaar Ministerie en Zittende Magistratuur.	Start Q3 2022			
			Beschikbare milieurecherchecapaciteit wordt daadwerkelijk en effectiever ingezet voor de opsporing van milieucriminaliteit: vervolg werksessie milieucriminaliteit.	Gestart in Q1 2022			
			Het versterken van de milieucapaciteit van het Functioneel Parket.	Start Q3 2022			
			Onderzoek naar wat voor beleidsdirecties onder effectieve instrumenten wordt verstaan en hoe effectiviteit gemeten kan worden.	Start Q4 2022			
			Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO): oplevering.	Q4 2022	√	Vastgesteld in BOb 12 oktober 2022	

			Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO): implementatie (in samenhang met pijler 5).	Q4 2022		besluitvorming per regio vanaf Q1 2024	Q4 2022 – Q4 2023
			Formaliseren Strategische Milieukamer (SMK): opstellen instellingsbesluit	Start Q3 2022			
			Effectiever strafrechtelijk proces onder andere door meer te werken met geprioriteerde thema's.	Gestart			
			Monitoring voortgang zorgbedrijven Brzo: de aanpak zorgbedrijven wordt bij alle zes Brzo-omgevingsdiensten op een uniforme wijze toegepast en gemonitord.	Gestart			
			Leidraad Termijnen en Sancties is geactualiseerd m.b.t. juridische grondslag en bedragen van handhavingsbeschikkingen en gepubliceerd op IPLO.	Start Q3 2022			
			De Brzo-omgevingsdiensten en de ILT maken handhavingsbeschikkingen op het gebied van Wabo-inspecties openbaar.	Gestart			
			Bestuurlijke aandacht voor de aanpak van milieucriminaliteit is structureel op de agenda; bijeenkomsten met ambassadeurs en bestuurlijke bijeenkomst in 2023.	Gestart			
4	Basistakenpakket	**Buiten IBP**	Provincies aansporen om IBT in te zetten om gemeenten te bewegen basistakenpakket bij omgevingsdiensten onder te brengen.	Q2 2022 brief verstuurd Q4 afronding			
			Opstellen circulaire definitieve uitleg basistakenpakket	Q3 2022			
5	Landelijke normfinanciering	**1**	Uitvoeren van pilots bij omgevingsdiensten om inzicht te krijgen in de huidige vormen van bekostiging en voor- en nadelen.	Q3 2022		Gestart. Uitvraag voor data gedaan. Levering uiterlijk 1 december 2022 Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q1 2023
			Opstellen van een algemene norm voor de bekostiging van omgevingsdiensten die garandeert dat de opgedragen taken ook daadwerkelijk goed kunnen worden uitgevoerd.	Q4 2022		De termijn om zowel de gedachtenvorming als de besluitvorming over dit complexe en bestuurlijk gevoelige onderwerp te realiseren, bleek te kort te zijn. Daarom heeft het pijlerteam een notitie opgesteld waarover een uitspraak wordt gevraagd van het bestuurlijk overleg. In de stuurgroep van 15/11 en bestuurlijk overleg 24/11 wordt deze notitie voorgelegd. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q2 2023
			Uitvoering van de gemaakte afspraken met betrekking tot de financiering.	Start in 2023			
6	Informatie-uitwisseling en investeren in kennisontwikkeling en -deling	**3**	Het oplossen van knelpunten en het doorvoeren van verbeterpunten in de informatievoorziening van het VTH-stelsel Milieu: a. Verbeteren datakwaliteit toezicht b. Verbeteren datakwaliteit vergunningverlening c. Verbeteren datakwaliteit handhaving d. Beter gebruik inspectieview e. Doorontwikkeling Altijd Actuele Digitale Vergunningen f. Betere Ontsluiting Milieuvergunningen g. Doorontwikkeling Gezamenlijke Inspectieruimte h. Gezamenlijke (data)analyse omgeving i. Basisregister voor inrichtingen en milieubelastende activiteiten j. Publiceren inspectierapporten en uitvoeringsplannen voor IPPC bedrijven.	Planvorming Q3/Q4 2022 Uitvoering Q4 2022 t/m Q3 2023		Een plan van aanpak voor onderdelen a,b, en c is opgeleverd en voorgelegd in Stuurgroep van 15 november 2022. Stuurgroep heeft deze vastgesteld. Uitvoering start Q4 2022. De overige onderdelen zijn opgenomen in het pijlerplan dat in december 2022 wordt besproken in de stuurgroep. Uitvoering start Q1 2023	
			Advies opstellen over de gewenste en noodzakelijke verandering ten behoeve van de informatievoorziening in het VTH-stelsel.	Q3 2022 t/m Q3 2023			
			Het beschrijven en benoemen van de relevantie, kwaliteit en samenhang van de informatievoorziening van het VTH-stelsel, zodat besluitvorming kan plaatsvinden inzake de ontwikkeling en organisatie van de informatievoorziening van het VTH-stelsel. In ieder geval bestaande uit: a. Opstellen van een informatielandschap om inzicht te krijgen in hoe de huidige informatievoorziening is ingericht en georganiseerd en waar knelpunten en problemen optreden	Q2 2022-Q4 2022		Wijzigingen in de beschikbare capaciteit hebben ertoe geleid de oplevering van het informatielandschap een kwartaal op te schuiven.	Q1 2023
			b. Opstellen van afspraken waardoor gegevens makkelijk gedeeld kunnen worden en beter herbruikbaar zijn (standaarden/informatiemodellen)	Q4 2022-Q4 2023			
			c. Bepalen van het juridisch kader voor de ontwikkeling van de informatievoorziening van het stelsel.	Q2 2022-Q4 2022		Eindproduct bijna gereed	Q1 2023
			Het duurzaam organiseren van menskracht, kennis en aandacht voor de organisatie van de informatievoorziening van het VTH-stelsel.	Start in 2023			
			In het stelsel van de Omgevingswet vastleggen dat Inspectieview het verplichte systeem wordt om informatie te delen voor de gehele VTH-keten.	Start in 2023			
		4	In beeld brengen/ inventariseren van de bestaande kennisnetwerken (o.a. Veluweberaad, IPLO, Kennisnet).	Q2 2022		Eerste inventarisaties zijn gedaan maar behoeft nog een verbreding. Wordt onderdeel van een visie op kennismanagement.	Q3 2023

						Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	
			Het ophalen van de behoeften/ wensen voor een VTH-kennisinfrastructuur.	Start Q3 2022		Wordt onderdeel van een visie op kennismanagement. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q3 2023
			Op basis van deze inventarisatie en opgehaalde behoeften een nieuwe functionele VTH-kennisinfrastructuur inrichten waarin overheden, bedrijfsleven, onderwijs en onderzoeksinstellingen kennis delen en ontwikkelen waaronder: – het vormen van kennisplatforms voor de hoofdthema's van het Veluweberaad, – het uitwisselen van de kennis en expertise tussen omgevingsdiensten, onder meer door gebruikmaking van specialistische kennis, – het uitwisselen van kennis tussen omgevingsdiensten en andere kennisbronnen (zoals RIVM, RWS, TNO SIKB, Deltares etc.), – het herstructureren van kennis en expertise platforms, het digitaal ondersteunen en operationeel maken.	Start Q4 2022, afronding 2023			Inrichten van landelijke en regionale platforms wordt Q4 2023 en Q1 2024
			Het onderbrengen en door ontwikkelen van de ODNL-academie bij Omgevingsdienst NL. O.a. door het opstellen van een businesscase, het aanstellen van medewerkers en het opstellen van een meerjarenvisie.	Q3/4 2022		ODnl heeft voor deze activiteiten een subsidie gekregen en is gestart. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q2 2023
			Het opstellen van een meerjarig opleidingsplan van de ODNL-academie.	Q4 2022 en verder			
			Het opzetten van een landelijke arbeidsmarktcampagne.	Q4 2022		Binnen een aantal omgevingsdiensten worden momenteel arbeidscampagnes (pilots) ontwikkeld in het kader van de beschikbare SPUK-middelen. ODnl heeft hierover de regie. Vanuit de pilots selecteert ODnl een uniforme landelijke arbeidscampagne. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q4 2022 – Q1 2023
			Het inrichten en zorgdragen voor bemensing van een informatie en communicatie frontoffice Omgevingsdienst NL; gericht op het beantwoorden van uitvoeringsvraagstukken. (O.a. het opstellen van een netwerkanalyse, een inrichten van de relatie met de individuele diensten, het opstellen van een communicatievisie en het voorbereiden van een periodiek bulletin).	Q4 2022 - Q1 2023	opgestart	ODnl heeft voor het inrichten en bemensen van een programmabureau subsidie gekregen en is gestart met de oprichting. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q2 2023
7	Uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid	**5**	Het regionale uitvoerings- en handhavingsbeleid van de partners in kaart brengen. Het inzicht in overeenkomsten en verschillen dat daarmee ontstaat gebruiken om te komen tot een kader (effect van plustaken, level playing field, budgetrecht en vaststelling door bevoegd gezag) waarmee regionale invulling kan plaats vinden (o.a. milieuprogramma's van bevoegde gezagen, dreigingsbeeld, democratische legitimiteit).	Q4 2022			
			Bezien in hoeverre belangrijke (transitie)opgaven, zoals circulaire economie en energie, opgenomen kunnen worden in de regionale strategieën.	Q1 2023			
			Onderzoeken en bepalen hoe in het proces voor de regio één risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingsplan kan worden opgesteld. Hierbij taken, verantwoordelijkheden en proces meenemen en borgen in de professionalisering van de beleids- en uitvoeringscyclus (Big-8).	Q2 2023			
			Implementatieprogramma opstellen voor de verschillende regio's om tot één risicoanalyse en uitvoerings- en handhavingsplan te komen (realistische implementatietermijn).	Start eind 2023		Gereed medio 2024	
			Zo nodig doorvoeren van aanpassingen in wet- en regelgeving.	Start in 2023			
8	Positie directeur omgevingsdienst *Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving*	**5**	1. Uitwerken van de opties genoemd in het juridisch onderzoek om de positie van directeur van een omgevingsdienst te versterken. Hieronder vallen in ieder geval de in de Kamerbrief versterking VTH-stelsel van 13 december 2021 genoemde opties van: a. het via attributie de directeur van een omgevingsdienst aanwijzen als handhavingsambtenaar met de bevoegdheid te beslissen over bestuurlijke strafbeschikking, lasten onder dwangsom, bestuurlijke boetes en bestuursdwang, en b. het formuleren van een competentie profiel voor de positie van directeur van een omgevingsdienst en vastleggen hiervan in de VTH Kwaliteitscriteria.	Q1 2023			

			2.Bestaande mandaten beoordelen (vorm en functioneren) t.b.v. een landelijk format voor mandaat (in bestaande volledige volmachten heeft de directeur omgevingsdienst al de bevoegdheid om te beslissen over bestuurlijke strafbeschikking, lasten onder dwangsom, bestuurlijke boetes en bestuursdwang).	Q4 2022		Uitvraag gedaan naar alle OD's voor aanleveren huidige mandaten. Analyse is gestart. Eindproduct wordt voorgelegd in stuurgroep Q1 2023	Q1 2023
			3.Voordelen/meerwaarde en consequenties van volledig mandaat in beeld brengen.	Q4 2022		In lijn met de onder 1 uitgewerkte opties kan deze pas opgepakt worden in Q1 2023 en afgerond in Q2 2023. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q2 2023
			4. In lijn met de onder 1 uitgewerkte opties in kaart brengen op welke manier herziening van de benoemingsprocedure van de directeur van de omgevingsdienst en aanpassing van decentrale inrichting nodig is voor het gewenste doel van onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving bij inzet van een volledig mandaat.	Q4 2022		Ook hier is sprake van volgordelijkheid. Deze activiteit kan pas opgestart worden in lijn met de onder 1 uitgewerkte opties. Stuurgroep heeft op basis van de uitwerking pijlerplannen geconcludeerd dat aanpassing van de planning noodzakelijk is.	Q2 2023
			5. De uitkomsten van het project Onafhankelijkheid (IPO) voorzien van een nadere uitwerking.	Q3 2022		In lijn met de onder 1 en 2 uitgewerkte opties kan deze pas opgepakt en afgerond worden in Q1 2023.	Q2 2023
			6. Besluitvorming Landelijke Handhavingsstrategie in Bob als startsein	Q3 2022	√		
			7. Het invoeren van de Landelijke Handhavingsstrategie om een eenduidig gebruik van LHSO door alle partijen te bereiken.	Q3 2022 en verder		Afspraken over invoeren LHSO zijn vastgelegd in een beslisdocument voorzien van een startdatum en afspraken over rapportage, transparantie en delen data.	
			8. Doorvoeren van benodigde aanpassing van landelijke regelgeving en rollen/ verantwoordelijkheden.	Start 2023			
			9. Implementatieprogramma voor de verschillende regio's (realistische implementatietermijn).	Start eind 2023		besluitvorming per regio start vanaf Q1 2024	
			Effectgericht rapporteren	Gestart			
9	Inrichten rijkstoezicht omgevingsdiensten *Monitoring kwaliteit milieutoezicht*	**6**	Inrichten systeem visitatie omgevingsdiensten (visitatie uitgevoerd door andere omgevingsdiensten samen met een externe partij, zoals de veiligheidsregio of de GGD): - vaststellen programma - pilots bij 4 omgevingsdiensten Q3 en Q4 - uitvoeren visitaties bij alle omgevingsdiensten - bezien of visitaties wettelijke borging behoeven.	Q2/3 2022 Q4 2022/Q1 2023 Vanaf Q1 2023 Q1 2023	√	Evaluatie van de 4 pilots vindt plaats in Q1 2023. Hierbij komt de wettelijke borging aan bod. In 2023 zullen 14 visitaties worden uitgevoerd.	
			Inrichten systeem van thematische en signalerende onderzoeken VTH-stelsel door ILT.	Q3/4 2022	√	Vaststelling tekst door ILT vindt eind november plaats.	
			Uitvoeren eerste thematische onderzoeken.	Start in 2023			
			Ontwikkeling tweejaarlijks systeem van rapportage over de "Staat van VTH: daarin wordt de resultaten van de visitaties, systematische en thematische onderzoeken ILT gecombineerd eventueel aangevuld met het wettelijk verplichte tweejaarlijks onderzoek naar de kwaliteit van het VTH-stelsel.	Q1/2 2023			
			Stimuleren stevigere invulling van horizontale controle door gemeenteraden en provinciale staten op eigen bestuur, door informatievoorziening aan raden en staten. Oa via position paper, webinar, informatiebladen.	Gestart	√	De in het IBP toegezegde acties zijn uitgevoerd.	
10	Uitvoeringstoets omgevingsplannen	**1**	In het stelsel van de Omgevingswet wordt vastgelegd dat bij het stellen van decentrale regels over activiteiten waarvoor de uitoefening van bevoegdheden door het bevoegd gezag op grond van artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit door een omgevingsdienst wordt verricht, rekening wordt gehouden met het belang van de doelmatige en doeltreffende uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak door de omgevingsdienst.	Start in 2023			